



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Diff. III. Objectiones in oppositum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

dicta sunt in materia de Prædeterminatione in simili.

Sed Dicendumne Deus causa saltem ejus quod pro materiali & pro positivo dicitur peccatum?

RESPONDETUR, *Quod non.* Tum quia. Non aliter est causa peccati creatura nisi causando illud materiale. Ergo si cum hoc stat ut adhuc creatura verè sit causa ipsius formalis, quod reperitur in actione peccaminosa, etiam Deus erit causa ipsius formalis peccati. Tum quia. Tenet nostra illatio contra Thomistas, quod si Deus prædeterminaret ad materiale peccati, hoc ipso prædeterminaret ad formale. Ergo etiam bene arguitur, quod si esset Deus causa ejus, quod pro materiali dicitur peccatum, hoc ipso esset causa etiam ejus, quod pro formali dicitur peccatum. Tum quia. In præfenti ad duo attendendum, ut salvetur sanctitas Dei, & ut salvetur ratio causæ primæ, utrumque autem hoc salvabitur si non dicatur Deus esse causa illius materialis, quia salvabitur ejus sanctitas longè melius, dicendo Deum, ne quidem illius materialis esse causam; salvabitur ratio causæ primæ: quia tribuetur Deo concursus ad illud materiale. Tum quia. Etiam ad illud materiale non est Deus inclinato animo, nec illud vult appetitive. Ergo non est causa illius, ut dictum supra. Quamvis autem illa entitas sit bona physice ne sit obiectum appetentiæ divinæ, obstabit illius malitia moralis. Tum quia. Quando Calvinus voluit, Deum esse causam peccati, voluit illum esse causam homicidii, furti, &c. & non erat sollicitus de negationibus sequentibus, quas pro formali, probabilis non nisi Theologia adstruit, hinc dicere Deum esse causam materialiter sumpti homicidii, furti, &c. est dare hoc quod voluit Calvinus.

DIFFICULTAS III.

Objectiones in Oppositum.

OBJICITUR 1. Auctoritas Scripturæ. *Ad eam explicandam.*

NOTO. Quod Deus licet actiones malas, injunctivas aliorum nolit, ex suppositione tamen illarum, potest velle patientiam sanctorum. Ita explicatur locus Gen. 45. & cap. 50. Actorum 2. & 4. Deinde creat Deus impios ampliative, hoc est, futuros impios; sed non creat, hoc est, non causat per se illorum impietatem. Imò neminem reprobatur reprobatione positivā, nisi post prævisa absolute demerita, & in hac vita, neminem indurat positivè, sed non nisi negativè. Quando autem Deus significatur quasi impellens & movens ad malum, id hoc solo sensu verum est, quia videtur Deus malis, tanquam instrumentis, permittitque eos malè agere.

ADDIT Bellar. cit. cap. 13. Deus non solum permittit impios agere mala, &c. sed etiam præsidet voluntatibus malis, easque flectit, in eis in-

visibiliter operando; ut licet vitio suo malæ sint, tamen à Divina providentia ad unum potius malum, quam ad aliud, non positivè sed permisivè ordinantur.

OBJICIUNTUR 2. Auctoritates præcipuè S. Aug. quarum meminit cit. Bellar. c. 16. In auctoritate, quæ habetur Lib. 9. Conf. cap. 8. non plus vult Aug. quam Deum, ex suppositione vitii alius, ordinare suā providentiā correctionem alterius, vel loquitur de sola volitione, quæ est permisivè peccati, ut Ench. 100. c. Cap. autem 101. loquitur Aug. de actionibus cæteroquin indifferentibus, quas Deus bonā voluntate potest velle, licet illas velit mala voluntate homo; quando autem Aug. Lib. 6. de Gen. ad Litt. cap. 15. dicit, voluntatem Dei esse rerum necessitatem, loquitur de exclusionem fati, & quod Deo aliquid efficaciter volente, semper res fiat. Sed negamus Deum efficaciter velle peccata. Lib. autem 5. contra Julianum cap. 13. non reprehendit eum in hoc, quod Deus deferendo, seu permittendo, tradat passioni ignominia, sed in hoc eum reprehendit: quia negabat unum peccatum puniri altero. Eodem autem capite, quando dicuntur peccatores per potentiam in peccatum compulsi, non hoc significatur, quod positivè ad peccata impellat; sed quod admirabili potentia, ita regat impiorum corda, ne aliud perficiant, ut vult Bellarm. nisi quod ipse permittit, non impediendo, ut ferantur in hoc potius, quo etiam modo explicari debet locus ex Lib. de Grat. & Lib. arb. cap. 20. & 21. Unde etiam August. interdum permissionis Decretum, vocat electionem, ut videre est Lib. de Correp. & gratia cap. 7. Et ibidem cap. 10. non plus vult, quam quod etiam mala Deus finat, ut ex illis bonum eliciat, præscitque illa, licet ad præsciendum non præcedat decretum ut fiat peccatum, ut videre est apud eundem, Lib. de Prædest. Sanct. cap. 10.

OBJICITUR 3. Quod est causa causæ est causa causati. Deus autem est causa actionis, unde resultat deformitas.

RESPONDETUR. Negando Min. Concurrit enim Deus ad illam actionem, sed non est causa illius.

INSTATUR 1. Concurrit Deus ad actionem peccaminosam. Ergo est causa illius.

RESPONDETUR. Negando Conf. quia ad hoc ut dicatur Deus concurrere, sufficit ut actio illa sit dependens à Deo, adeoque non à se, ut ita maneat proximè & immediatè in ordine impedibilis à Deo, hocque requirit formalitas causæ primæ, ad esse autem causæ, requiritur determinare ad existentiam, operari ad existentiam peccati, quod Deus non facit.

INSTATUR 2. Deus determinavit se, ut concurrat ad actiones nostras peccaminosas. Ergo saltem illa determinatio erit peccaminosa. Et certè, ponatur creatura loco Dei cum aliis ad

(H)

agen-

agendum concurrere, ponatur eadem determinare se ad concurrendum ad peccatum, cum posset non determinare, peccaret illa creatura. Ergo idem de Deo dicendum.

RESPONDETUR. Determinavit quidem se Deus ad concurrendum, sed sine ulla volitione peccati. Creatura etiam illa si determinaret se ad concurrendum ad peccandum, tenereturque ad conservandam libertatem, eo etiam casu non peccaret. Unde etiam alligatio voluntatis ad concurrendum, si nec directe, nec indirecte causaret peccatum, sed solum satisfactiva esset obligationi, ne laderetur libertas; illa alligatio, non esset peccaminosa.

INSTATUR 3. Si creatura ab alia determinaretur ad actum peccaminosum, acceptaret nihilominus voluntarie determinationem, peccaret. Ergo etiam Deus quamvis concurrat ad peccatum non nisi determinatus à creatura, peccabit.

RESPONDETUR. Determinationem illam acceptans creatura, si directe, vel indirecte vellet illud malum, & si non haberet obligationem non impediendae libertatis alienae, peccaret acceptando determinationem: utrumque autem oppositum convenit Deo, non vult enim etiam indirecte peccatum Deus: quia non vult unquam indirecte actionem malam cui annexum peccatum, & habet obligationem non impediendae libertatis creaturae.

OBJICITUR 4. Inefficax displicentia, si sit conjuncta cum potestate absoluta, ne ponatur res displicens, non excusat, quominus sit causa rei displicentis, adeoque & peccati. Deus autem non nisi inefficacem displicentiam habet peccati, cum habeat potestatem absolutam illud impediendi.

RESPONDETUR. In Deo esse peccati displicentiam efficacem, quantum est ex parte Dei, hinc deterret, praebet auxilia &c. licet non sit efficax absolute: hoc ipso enim non posset unquam poni peccatum.

Has & similes objectiones, ordinariè solent Auctores ex eo solvere, quod Deus sit causa universalis, adeoque non habens obligationes causarum particularium. Sed haec methodo non utimur, quia obnoxia est multis illusionibus: dicam enim, Deum posse mentiri: quia ille est causa universalis, & non habet obligationes causarum particularium.

OBJICITUR 5. Necdum ex allatis satisfieri intentioni Trid. Sess. 6. de Justif. quia non ostenditur differentia in concursu ad bona opera & ad mala: quam tamen differentiam requirit Tridentinum inibi.

RESPONDETUR. Non fuisse mentem Trident. quod in concurrendo ad peccatum & bonum opus, non detur ratio aliqua communis; alias alterutrum deberet sine concursu Dei fieri, est ergo in hoc convenientia, quia ad utrumque

Omnipotentia concurrat, sed est differentia in modo concurrendi: quia ad bonum opus concurrat Deus ex intentione efficaci, etiam quantum ex illo, ut sit, praedefinitque istam actionem, ut dictum in prima parte. Ad actionem autem peccaminosam, non concurrat cum amore, & inclinatione, velletque potius illam, quantum est ex illo, non fieri. Est & alia differentia in modo concurrendi: quia concursus qui offertur ad malum opus, est in ordine naturali; concursus autem ad actiones excedentes, qualis est v.g. vocatio Pauli, habet sibi oblatum concursum supernaturalem. Denique ad bona opera praecedit adhortatio, dehortatio ad mala &c. quae omnia ostendunt diverso modo Deum concurrere ad bona, diverso ad mala opera.

OBJICITUR 6. Vel Deus habet auxilia efficaciacia impediendi omnia & singula peccata, vel non habet, si non habet. Ergo Deo efficaciter salvare volenti, aliquid humanum resistit arbitrium, quod est contra August. Si habet. Ergo quod non impedit, est causa illius. Nam non impediens censetur esse causa moralis.

RESPONDETUR. Deum habere in manu sua auxilia efficaciacia, illa tamen non offerendo, non est causa peccati: quia causa non impediens tunc est causa moralis, quando illud non impeditur fundatur in directo, vel indirecto appetitu, intentioneque mali, & quando, ut non ponatur impedimentum aliunde non est obligatio, est autem in Deo obligatio tuendae nostrae libertatis.

OBJICITUR 7. Reperitur aliquid in peccato, quod ita dependet à Deo, ut non dependeat à creatura: nempe ipsa individuatio actus: determinat enim Deus ad hanc individuum actionem peccaminosam. Ergo saltem respectu illius Deus erit causa.

RESPONDET Oviado. Deum non determinare existentiam absolutam alicujus individui peccati, per voluntatem intentivam huius individuationis praeter alia; sed tantum negat principia indifferentia ad omnia alia individua, & ad hoc individuum concedere, illudque permittere. *Hec Responsio*

NON SATISFACIT. Quia videtur supponere, quod determinatio ad individuationem actus, dici possit permissio; hoc autem non potest concedi. Tum quia, non dicitur causare Omnipotentia permissivè: quo modo autem etiam erit determinatio individuationis permissiva. Tum quia, si nomine permissionis intelligatur quod fiat non nisi ex suppositione, quia creatura vellet se determinare, ad speciem actus, Deus autem determinat ad individuationem: hoc quidem verum est, sed non salvat permissionem in esse permissionis. Ratio, quia etiam efficax auxilium, praedefinitio appetitus penitentiae, procedunt in Deo, ex suppositione, nec tamen

men hæc dicuntur permissio. Tum quia. Determinatio ad unum non apparet qui sit permissio agendi; & ita, qui determinat Paulum, ut non nisi militet, non dicitur Paulo permittere militiam.

RESPONDETUR 2. Quod Deus determinet ad individuationem, non quomodocunque, sed cum actu displicentiae, & ex suppositione, non tantum determinationis ad speciem actus, sed & vagè ad quemcunque; tandem actum individuum peccati, quamvis Deus offerat hunc potentius quam illum positivum suum concursum, ex eo autem non sequitur Deum esse causam peccati: quia quantum est ex illo, & speciem, & individuationem actus nolle: & sicut si Petrus habeat duos gladios, ad quorum alterutrum habeat Paulus, si determinatus sit idem Paulus quocunque ex illis occidere Andream, non est Petrus causa occisionis si impediatur, ne hoc gladio occidat sed hoc potius sita & in presenti. Unde hæc determinatio est impropria, hoc est importat exhibitionem huius potius, quam illius individui concursus, idque adhuc cum displicentia, sed non est determinatio propria & rigorosa, quæ est initium motus cum inclinatione, & ad determinationem, & ad id, ad quod est determinatio.

RESPONDETUR 3. Ad dicta de prædeterminatione conformiter. Creaturam se determinare etiam ad individuationem actus, licet ad hanc ipsam concurrat etiam Deus. Ex his autem, quæ hæcenus in solutione objectionum allata, responderi potest ad eas rationes, quibus impetitur sunt receptæ aliorum rationes, probantes Deum non esse causam peccati. Imò ut & illis suum robur maneat.

QUÆSTIO II.

De Subiecto Peccati.

Non quæremus hic de subiecto Peccati, hoc sensu. An scilicet possit peccare aliquod Ens, quod tamen non sit creatura rationalis: Supponunt enim omnes, quod quorum non est actio moralis producere, eorumdem etiam non sit peccare. Nec quæritur, de hoc, An peccatum sit solius voluntatis tanquam subiectum? An etiam ipsius intellectus? Nam supponitur non esse peccatum ubi non est libertas; actus autem intellectus, non sunt actus potentiae liberæ, sed potius quæretur. An possit esse aliquod subiectum capax venialis, & non mortalis, & e converso &c. &c.

Circa quod indubitatum est, ut possit aliquid reddi capax extrinseci venialis, & non mortalis: si id fiat non liberè, ratione scilicet appositæ prædeterminationis, similis ei, quam ponunt Thomistæ, nos impugnamus. Vel ratione selecti auxilii facientis nunquam peccare mortaliter, & ex suppositione reddentis incapax sub-

iectum ad peccandum mortaliter. Sed quæretur, An hoc possit oriri aliunde? sit

DIFFICULTAS I.

An sit possibilis Creatura, potens peccare venialiter & non mortaliter, & e converso?

DICENDUM est I. Non posse ostendi implicantiā per locum positivum, Creaturæ, quæ possit peccare venialiter & non mortaliter, est Conclusio, quam in substantia docet Arriaga d. 48. h. c. n. 26.

PROBATUR. Quia nulla potest talis implicantiā per locum positivum adferri.

CONFIRMATUR Instantiis, quæ rem quidem suadent, sed non demonstrant positivè; solvique possent conformiter ad hæc, quæ allata sunt in Animastica, ubi actum. An sit possibilis intellectus determinatus non nisi ad quædam cognoscenda. Tum quia. Potest Creatura peccare venialiter actu, & non peccare mortaliter actu. Ergo poterit habere & potentiam peccandi venialiter, quin habeat potentiam peccandi mortaliter. Neque valet, si retorqueas Argumentum, quod probet de facto talem in nobis potentiam haberi: quia cum & fide, & experientiā doceamur de existentia mortalis, & venialis, non possumus in nobis ponere talem potentiam. Tum quia. Sicut in sensibus datur determinatio v. g. in oculo ad colorem non ad odorem, cum tamen id conjungatur in sensu communi: Cur etiam non poterit dari indifferentiā & potestas ad committendū veniale, sine indifferentiā ad committendū mortale, licet utrumque hoc conjungatur in nobis. Tum quia. In educatis honestè datur impotentia quædam politica ad exercendas aliquas actiones inhonestas, quæ passim à plebeijs honestè non educatis exercentur, cur non poterit dari similis impotentia physica ad exercendas graviter inhonestas actiones morales. Tum quia, ut urget Arriaga. Non implicat contradictionem potentia libera, quæ possit honesta, vel indifferentiā amare, non tamen inhonestam; & talis est potentia in Deo, & in Beatis. Cur ergo non erit possibilis determinata ad non sequendum turpe. Et sicut dantur bruta nullo modo habentia cognitionem sufficientem ad ullum peccatum; & e converso, dantur homines, habentes & cognitionem, & libertatem ad id sufficientem. Ergo etiam poterit esse aliqua substantia divinitus, quæ naturā suā possit habere cognitionem mediam, talem scilicet, qualis est in semiebrijs vel semidormientibus, illa autem substantia indubiè non est capax plus, quam venialis.

OBJICITUR I. Et esset illa creatura non peccativa mortaliter, ut supponitur, & non esset: quia non datur creatura seipsa sancta; talis autem creatura esset, seipsa sancta.

RESPONDETUR. Negando fore talem creaturam seipsa sanctam: carentia enim mera pec-

(H) 2 eati